

# Trigger



11-åriga Alise älskar hästar. I teorin. I praktiken är hon livrädd för dem. Då är det inte lätt när man plötsligt hittar en stor vit hingst som blivit misshandlad av sin ägare och som behöver ens hjälp för att inte gå till slakt. Har man dessutom skrutit om sin hästvana och alla nu förväntar sig att man ska ingripa blir det ännu jobbigare. Tur då att morfar är en riktig hästexpert och att han just nu åter närmast sig familjen. *Trigger* är en film om att våga utmana sina rädslor, att stå upp för det man tror på och att ta vara på den tid man har tillsammans.

Rekommenderad från åk 3

EN FILMHANDLEDNING AV  
ELSA COJNBY

## Handling

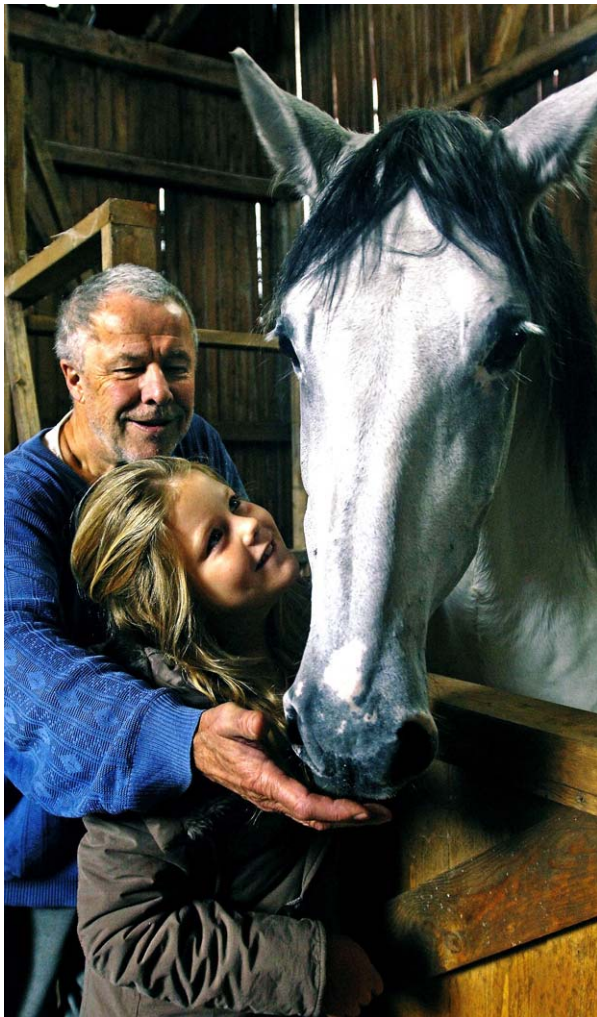
Alises morfar Lasse ska flytta till ett äldreboende. Han har bott på landet hela sitt liv, där hans stora passion har varit hästar, och det är med stor motvilja han har accepterat den stundande förändringen. Den första tiden ska han bo hos sin dotter och hennes familj, vilket Alise inte alls är speciellt förtjust i hon heller, särskilt inte som mamma erbjuder morfar att sova i Alises rum.

Alise har berättat om sin morfar för sina vänner, om hans liv i Sverige och hans hästar. Dessvärre har hon sagt lite mer än så; morfars goda hand med hästar har i berättelsen blivit Alises goda hand med hästar. Alise har sagt

att hon har tämjt och ridit de största och mest svårtyglade djuren - en lögn som snart hinner ikapp henne. För en dag händer det osannolika; Alise och hennes vän Rebekka möter en stor lösspringande vit hingst i skogen. Skrärade lyckas de få in den minst lika uppjagade hästen på en basketplan vid skogsbrynet och stänga grinden bakom honom. Rebekka förväntar sig att Alise ska lugna det nervösa och skadade djuret, men Alise är livrädd och måste snabbt finna på råd för att inte blotta sina tidigare lögner. Hon vänder hem och bönfäller sin morfar. "Du klarar säkert det själv, du vet ju allt om hästar" svarar Lasse bitert. Han har hört Alise skryta vitt och brett om sin hästvana. Men Alise ger sig inte och när hon återvänder till basketplanen kommer morfar efter.

Alise ser storögt på när Lasse närmar sig den mäktiga hingsten och varsamt vinner dess förtroende. Fascinerad och lättad för hon morfar och hästen till det närliggande stallet. Det visar sig att hästen kommit lös därifrån och kvinnan som har stallet, Winche, har problem med både hästen och dess ägare som nu vill slakta djuret för att få ut försäkringspengarna.

Alise blir förskräckt och morfar Lasse blir förbannad. Inte är det hästen det är fel på inte, vad den har fått utstå vittnar dess blodiga ben om och tror man att en hopphäst hoppar högre för att man slår den är man en idiot! Det blir nu upp till Lasse och Alise att bevisa hästens duglighet - och på så vis rädda den från slakt. De har två dagar på sig att rida den uppjagade och nervösa hingsten, som de ger namnet Trigger efter morfars gamla favorithäst. Hemma säger Alise inte något om hästen utan ljuger i samförstånd med morfar om att de har varit på ålderdomshem-



met, men att flytten dit blir lite uppskjuten. Tillsammans är de fast beslutna att rädda Trigger men så drabbas Lasse av en infarkt och åker in på sjukhus. Alise måste utmana sin rädsla och ta sig an hästen själv.

På kvällen tittar hon på foton med sin mamma och ställer frågor om morfars liv, frågor som mamma inte är allt för villig att besvara. Det framkommer att Alises mamma klandrar sin far för att han har prioriterat hästarna framför annat - och andra - livet. Hon känner sig åsidosatt. "Hästar ska vi hålla oss ifrån i vår familj", konstaterar hon och lämnar en tyst men frågvis Alise kvar vid bordet.

Hos Winche försöker Alise förmå sig att närma sig hästen men kan inte och får istället sätta sin tilltro till att Lasse ska hinna komma tillbaka från sjukhuset innan slaktaren kommer. Men det gör han inte. Istället bevitnar hon tillsammans med Rebekka hur slaktaren kommer och hämtar Trigger. Alise och hennes kompis cyklar efter till slakteriet och smyger in i den fasansfulla byggnaden. Det är eftermiddag och slaktaren beslutar att hästen ska bli morgondagens projekt, till dess får den stå i inhägnaden utanför. Alise och Rebekka förstår att det är sista chansen de har - får de inte med sig Trigger därifrån dör han.

Alise är livrädd men klättrar ändå in i paddocken och gör så som hon såg Lasse göra på basketplanen. Snart lyckas hon tygla både sin rädsla och Trigger och kan leda honom bort från slakteriet till ett ödehus i närheten.

Men Trigger är efterlyst och den tillfälliga fristaden är inte säker länge när den beväpnade ägaren är dem på spå-

ren. Alise erkänner för sin vän att hon aldrig har ridit men Rebekka tar lögnen med ro och förvånas istället över hur modig Alise varit som trots sin rädsla klarat av Trigger. Jakten och Alises försök att sätta Trigger i säkerhet fortsätter. Pressad till det yttersta, när andra utvägar saknas, gör hon så det otänkbara; hon tar sig upp på hästryggen och rider Trigger. Hovslagen klappar i asfalten när de undkommer sina förföljare. Men i ett gigantiskt hopp landar hästen fel och går omkull.

Alise vaknar på sjukhuset. Intill sängen står morfar och lutar sig leende över sitt barnbarn i ett kärleksfullt avsked. Alise är inte död, som hon först tror, men det är morfar. Han berättar att det på himlen finns en stjärnbild som heter Trigger, och att det är där han är nu. "Alise, du vågade - glöm aldrig det" påminner morfar, innan han lämnar henne.

Trigger klarade också olyckan och på väg hem från sjukhuset åker hela familjen till stallet. Alise återförenas med hästen, som nu är hennes egen, i en upprymd galopp över åkrarna.

## Familjerelationer

När Lasse kommer till sin dotter och hennes familj får han ett svalt mottagande. Alise är mest sur över att han ska sova i hennes rum och ingen har ens tid att följa med honom till ålderdomshemmet. Det framkommer att relationen mellan Alises mamma och morfar Lasse inte är speciellt bra. Alises mamma känner sig sviken och Lasse medger senare att han inte varit så deltagande som han önskat.

- Hur resonerar eleverna kring relationen mellan Alises mamma och morfar? Varför vill Alises mamma inte prata med Alise om det som varit? Är det synd om Lasse? Varför/varför inte?
- Lasse vill jobba på relationen med sin dotter men får reda på att han är sjuk och plötsligt saknas all den tid han behöver. Tror du att den lilla tid de fick tillsammans i stan innan han dog var viktig? På vilket sätt? Tror du att Alises mamma kommer att vilja berätta mer för Alise om sin barndom och om morfar i framtiden?
- Alise fick lära känna sin morfar och hann få en fin relation till honom innan han gick bort. Hur förändrades morfars och Alises relation? Förändrade relationen dem på något sätt? Försök hitta konkreta exempel på hur det märktes i berättelsen!
- Alise fick lära sig saker av morfar, både rent konkret med att hantera Trigger - men också kunskap om sig själv, om att våga utmana sina rädslor och tro på sig själv. Gamla människors livserfarenhet är en stor tillgång. Hur tar man vara på den? Hur är ditt eget förhållande till äldre personer?
- Lasse bodde i Sverige innan han kom till Alise och hennes familj. Idag ser levnadsförhållandena annorlunda ut jämfört med förr, man flyttar mer och bor annorlunda. Tror du att det skiljer sig idag hur man umgås med sina äldre släktingar, jämfört med tidigare? Hur? Tror du att det ser olika ut i olika länder?

## Människor och djur

Även om människan också är ett djur skiljer vi noga på vårt eget släkte och andra arter. Människans förhållande till andra djur har många ansikten. I filmen kommer många aspekter av förhållandet till uttryck. Triggers ägare verkar t ex främst ha ett ekonomiskt intresse av hästar.

- Vilka relationer mellan djur och människor kan eleverna finna, av vilka anledningar har människan djur? Vad är det som motiverar Alise i hennes relation till Trigger? Hur ser det ut i din klass, är det någon som rider? Är det lika många killar som tjejer som är hästintresserade? Är det någon som har andra djur?

- Efter det obehagliga besöket på slakteriet mår Alise och Rebekka lite illa över att de äter lamm själva. Hur ska man förhålla sig till den känslan? Vissa väljer att bli vegetarianer, vad är bra respektive dåligt med det?

- Hästar, framförallt vita, har en stark mytologisk koppling. Inte minst inom grekisk mytologi förekommer de frekvent. Till guden Poseidon offrade man hästar, som är ett av hans kännetecken. Där finns också Pegasus, den bevingade hästen, som ibland omtalas som Poseidons son. Ta reda på mer om Poseidon och Pegasus! Varför tror du att hästar är så symboliskt laddade?

## Mod

Alise tvingas utmana sin största rädsla för att göra det hon är fast övertygad om är rätt, att rädda livet på Trigger. Under handlingens gång hamnar Alise i flera svåra situationer och hon tvingas erkänna sin rädsla även för andra innan hon kan konfrontera den.

- Kan eleverna känna igen sig i Alises situation? Har de något de är riktigt rädda för? Hur skulle eleverna definiera mod? Är mod något alla har inom sig? Finns det olika sorters mod?

- När Lasse tar farväl av Alise säger han åt henne att aldrig glömma att hon vågade. Är det lättare att vara modig om man vet att man har varit modig förr? Kan man tänka sig att mod i så fall har med självbild att göra? Om det är så borde man bli modigare och modigare, om man bara börjar utmana sina rädslor, eller?

Många psykologer jobbar efter en metod som fokuserar just på hur man tänker och betar sig i situationer där man upplever irrationell rädsla, som till exempel rädslan Alise känner inför hästar. Genom att förändra sitt beteende, så som Alise faktiskt tvingas göra, minskar hennes rädsla för hästar efterhand.

- Har någon i klassen erfarenhet av eller tips på hur man kan hantera rädsla?

## Moral

Sebben och de andra killarna kastar saker på Trigger och hästen har uppenbarligen tidigare blivit svårt slagen. Djurplågeri är ett allvarligt brott enligt svensk lag men gränsen för vad som är etiskt och vad som är lagligt är inte alltid solklar.

- Många barn jagar duvor och kastar sten på småfåglar, varför? Är det ok, tycker du? Vart ska man dra gränsen för vad som räknas som djurplågeri?

- Vissa hävdar att det är fel att ha husdjur, eftersom djuren hindras från det liv de egentligen är anpassade för. Andra menar att man bidrar till djurplågeri om man äter kött. Andra går längre ändå och pekar på hur all konsumtion av animaliska produkter går hand i hand med övergrepp och misshandel av djur. Vart drar du gränsen?

Morfar Lasse kommer till basketplanen i en servicebil, som sedan visar sig vara stulen. När det kommer på tal låtsas Lasse som ingenting. Han kör dessutom över killarnas cyklar när han kommer fram.

- Vad tycker du om Lasses agerande? Legitimerar killarnas stenkastande att Lasse hämnas och förstör cykeln? Lasse säger själv att man får ljuga ibland, men bara när det är absolut nödvändigt. Är det så, att "ändamålen helgar medlen", som uttrycket heter? Lasse och Alise ljuger för Alises föräldrar, varför då egentligen?

- Förutom att Lasse stjälar en bil, stjälar ju faktiskt också Alise en häst. När hon och Rebekka tar Trigger från slakteriet begår de ett grovt brott. Tycker du att det är ok? Varför/varför inte? Kunde de ha gjort något annorlunda?

- Moraliska dilemman saknar ofta enkla och entydiga svar men handlingar som bryter mot en uppfattning om god moral kallas, som bekant, omoraliska. Ibland hör man ett annat begrepp; "amoralisk" - vad innebär det? Kan du komma på en handling som är amoralisk?

### Norge 2006

**Producent:** Silje Hopland Eik & Tanya Nanette Badendyck

**Manus:** Monica Boracco Borring

**Regi:** Gunnar Vikene

**Foto:** Kjell Vassdal

**Klippning:** Sjur Aarthun

**Musik:** Stein Berge Svendsen

### I rollerna

**Alise -** Ann Kristin Sømme

**Morfar -** Sven Wollter

**Tone -** Anneke von der Lippe

**Rebekka -** Adele Karoline Dahl

### Tekniska uppgifter

**Speltid:** 78 minuter

**Format:** Scope 2,35:1

**Ljud:** Dolby Digital

**Censur:** Från 7 år

**Svensk premiär:** 19 oktober 2007

### Distribution

**Folkets Bio, Box 2068, 103 12 Stockholm Tel 08-545 275 20, fax 08-545 275 27 [www.folketsbio.se](http://www.folketsbio.se)**

### Redaktion

**Andreas Hoffsten, Barn & ungdom, Svenska Filminstitutet, december 2007**